

ศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา

ศาลจังหวัดนครนายก

กระบวนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา หมายถึง การให้ความรู้และการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนผู้มีอรรถคดี ผู้ต้องหา จำเลย ผู้เสียหาย ตลอดจนผู้มาติดต่อราชการศาล ตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เบื้องต้นแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดี และผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินคดี กระบวนพิจารณา การปล่อยชั่วคราว สิทธิของผู้ต้องหา จำเลย ผู้เสียหาย และพยานตามกฎหมาย
๒. ให้ความรู้แก่ผู้ต้องหาในชั้นผิดฟ้องหรือฝากขัง เพื่อทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย
๓. ดำเนินการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาทุกคดี ไม่ว่าจะผู้ต้องหาหรือจำเลยจะให้การรับสารภาพหรือปฏิเสธ
๔. ผู้พิพากษาทุกท่านสามารถดำเนินการคุ้มครองสิทธิได้โดยไม่ต้องกำหนดหน้าที่ให้ผู้พิพากษาองค์คณะใดดำเนินการเป็นการเฉพาะ และสามารถดำเนินการได้ในชั้นผิดฟ้อง หรือฝากขัง นัดสอบคำให้การหรือนัดตรวจพยานหลักฐาน
๕. แจ้งให้ผู้เสียหายทราบถึงสิทธิหน้าที่ตามกฎหมาย ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินคดีและสิทธิในการได้รับการเยียวยาในส่วนแบ่ง
๖. ผู้พิพากษาต้องอ่านและอธิบายคำฟ้องให้จำเลยฟังโดยละเอียดอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้ความรู้แก่จำเลยเพื่อให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ตลอดจนถึงแนวทางในการบรรเทาความเสียหายแก่ผู้เสียหาย
๗. ในกรณีที่ผู้เสียหายประสงค์จะได้รับการบรรเทาความเสียหาย ประกอบกับจำเลยสำนึกในการกระทำความผิดและต้องการบรรเทาผลร้าย ฟังจัดให้มีการดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ย

ขั้นตอนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา

๑. เมื่อโจทก์หรือพนักงานอัยการยื่นฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาต่อศาล
๒. ศาลจะอ่านและอธิบายคำฟ้องให้แก่จำเลยฟังโดยละเอียด รวมทั้งให้ความรู้แก่จำเลย เพื่อให้ทราบถึง สิทธิและหน้าที่ของจำเลยตามกฎหมาย ตลอดจนจนผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในกรณีที่จำเลยที่ได้กระทำความผิดตามคำฟ้องจริง ให้การรับสารภาพ และวิธีการเยียวยาความเสียหายอันเกิดจากผลของการกระทำความผิดของจำเลยแก่ผู้เสียหาย
๓. เมื่อจำเลยได้รับความรู้ ความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของตนเองโดยละเอียดแล้ว ศาลจะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป โดยหากจำเลยให้การรับสารภาพ ศาลอาจจะมีคำพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในคดีที่มีข้อหาในความผิดซึ่งจำเลยให้การรับสารภาพนั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษ

สถานที่หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง และหากจำเลยให้การปฏิเสธ ศาลจะนัดพร้อมเพื่อสืบพยานต่อไป

คำแนะนำผู้ต้องหา/จำเลย

- ผู้ต้องหาหรือจำเลยเมื่อได้รับการประกันตัวไปแล้วจะต้องมาศาล หรือไปพบพนักงานตามที่กำหนดวันนัด หากละเลยไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่กำหนด อาจถูกเพิกถอนการประกัน
- ในคดีอาญาที่มีผู้เสียหาย ผู้ต้องหา/จำเลย หรือผู้ปกครองเด็กและเยาวชนควรที่จะตกลงชดเชยค่าเสียหายให้กับฝ่ายผู้เสียหายตามสมควรแก่พฤติการณ์ เพื่อเป็นการบรรเทาผลร้ายแก่ผู้เสียหาย และเพื่อประโยชน์แก่ผู้ต้องหา/จำเลยในการที่ศาลอาจใช้ดุลพินิจในเหตุดังกล่าวในการรอกำหนดโทษ หรือการรอกำหนดโทษ หรือลงโทษจำเลยสถานเบาได้
- กรณีจำเลยถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการและถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี และต่อมาปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดและมีการถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด จำเลยมีสิทธิที่จะยื่นขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔

ศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา

ศาลจังหวัดนครนายก

ถนนรังสิต-บ้านนา ตำบลบ้านพร้าว

อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

โทร 037-314729